

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๘/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๓/๒๕๖๒

วันที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

เรื่อง นายชวลิต ทิษยากร (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายชวลิต ทิษยากร (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๒ กรมการท่องเที่ยวได้มีประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง ประกาศผู้ชนะการเสนอราคา จ้างที่ปรึกษาโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพมาตรฐานคุณภาพสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวและมาตรฐานการท่องเที่ยวอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กิจกรรมที่ ๖ กิจกรรมตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวอาเซียน โดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป โดยผู้เสนอราคาที่ชนะการเสนอราคา ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการจ้างงานธุรกิจที่ปรึกษาดังกล่าวน่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง ที่บัญญัติให้รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน และเป็นการปิดกั้นโอกาสบริษัทที่ปรึกษาเอกชนในการประกอบธุรกิจ การกระทำของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวเป็นการกระทำที่ ขาดมโนธรรมและจริยธรรม เป็นภัยต่อแผ่นดิน และส่งผลกระทบต่อโดยรวมต่อบริษัทเอกชนในวงกว้าง

- ๒ -

ผู้ร้องได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่าให้ยุติเรื่อง เนื่องจากยังไม่ถือว่าผู้ร้องเรียนถูกจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพในการประกอบธุรกิจ สำหรับกรณีการจ้างงานที่ปรึกษากับสถาบันการศึกษาของรัฐเป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง หรือไม่นั้น บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง เป็นเพียงแนวทางให้รัฐดำเนินการตรากฎหมายและกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินเท่านั้น มิใช่บทบังคับให้รัฐมีภาระหน้าที่ต้องดำเนินการหรือปฏิบัติแต่อย่างใด จึงยังไม่ถือว่าการจ้างงานที่ปรึกษาของกรมการท่องเที่ยวมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้กรณีที่ร้องเรียนว่าการจ้างงานที่ปรึกษาดังกล่าวไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖ นั้น เป็นการขอให้ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐซึ่งไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะพิจารณาได้ ประกอบกับยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาในครั้งนี้ได้กระทำผิดขั้นตอนหรือเงื่อนไขตามที่พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดไว้อย่างไร จึงไม่มีประเด็นที่จะต้องพิจารณายกเลิกสัญญาจ้างที่ปรึกษาดังกล่าว ตลอดจนพิจารณาถึงความรับผิดชอบของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การที่กรมการท่องเที่ยวจ้างงานที่ปรึกษากับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง

(๒) เพิกถอนสัญญาจ้างที่ปรึกษาระหว่างกรมการท่องเที่ยวกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

(๓) พิจารณาเรียกเงินค่าจ้างที่ปรึกษาคืน

(๔) พิจารณาโทษอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และอธิบดีกรมการท่องเที่ยว

- ๓ -

(๕) พิจารณาโทษอธิบัตินกรมบัญชีกลาง

(๖) กล่าวโทษวินัย แพ่ง และอาญา แก่ผู้ที่ประพฤติมิชอบ

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการที่กรมการท่องเที่ยวจ้างงานที่ปรึกษากับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชนและปิดกั้นโอกาสการประกอบธุรกิจของบริษัทที่ปรึกษาเอกชน เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง โดยที่ผู้ร้องไม่ได้เข้าเสนอราคาในการจ้างงานดังกล่าวด้วย ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

- ๔ -

ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ว่า ผู้ที่จะยื่นคำร้องได้ ต้องเป็นผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง แม้ผู้ร้องได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินมีความเห็นให้ยุติเรื่องร้องเรียนแล้วก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องไม่ปรากฏว่า ผู้ร้องได้เข้าเสนอราคาในการจ้างงานดังกล่าว ผู้ร้องจึงมิใช่บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง จากการกระทำใด คงเป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นของผู้ร้องเกี่ยวกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ของหน่วยงานของรัฐเท่านั้น กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และเมื่อมีคำสั่ง ไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๔๘/๒๕๖๒)

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)

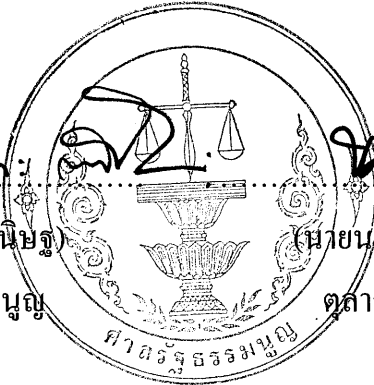
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ